

ระดับขั้นความเสรีที่เหมาะสมสำหรับ

การประมาณการแจกแจงไค-สแควร์ด้วยการแจกแจงปกติ

Degrees of freedom for good approximation of Chi-Square distribution by Normal distribution

วราฤทธิ์ พานิชกิจโภศกลุ

ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ปทุมธานี 12121

ในการอนุมานเกี่ยวกับประชากรนั้นจะอาศัยข้อมูลที่รวมรวมจากกลุ่มตัวอย่างมาทำการศึกษา หรือที่เรียกว่า ข้อมูลตัวอย่าง และนำผลของการศึกษาข้อมูลตัวอย่างนั้นไปใช้ในการอธิบายลักษณะที่สนใจศึกษา หรือที่เรียกว่า พารามิเตอร์ของประชากร การอาศัยข้อมูลเพียงบางส่วนหรือข้อมูลตัวอย่างเพื่อนำไปอธิบายลักษณะของประชากรที่สนใจศึกษานี้เปรียบเสมือนการสรุปผลจากการนี้เฉพาะไปสู่รายกรณีทั่วไป ซึ่งเรียกว่า การอนุมาน (Inference) ดังนั้นการศึกษาจากข้อมูลตัวอย่างและใช้วิธีการทางสถิติมาทำการหาข้อสรุปเกี่ยวกับประชากรนั้น จึงเรียกว่า การอนุมานเชิงสถิติ (Statistical Inference) ซึ่งในการอนุมานอาจเป็นการนำนาย หรือการตัดสินใจเกี่ยวกับลักษณะบางอย่างของประชากรตามที่ต้องการ ในการอนุมานเชิงสถิติต้องอาศัยทฤษฎีการแจกแจงความน่าจะเป็น การที่ได้ทราบการแจกแจงความน่าจะเป็นของตัวอย่างสุ่มจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการอนุมานเชิงสถิติ

การหาการแจกแจงความน่าจะเป็นของตัวแปรสุ่มที่ต้องการในหลายวิทยาเป็นไปได้ยาก หรือมีรูปแบบที่ซับซ้อนไม่เหมาะสม หรือไม่ง่ายต่อการนับไปใช้ประโยชน์ ตัวแปรสุ่มดังกล่าวมีจำนวนไม่น้อยที่พบว่าการแจกแจงนั้นขึ้นอยู่กับจำนวนเต็มซึ่งอาจเป็นพารามิเตอร์ของการแจกแจง หรือเป็นขนาดตัวอย่าง n กล่าวคือ การแจกแจงที่ขึ้นอยู่กับขนาดตัวอย่าง n นั้น เมื่อ n มีค่ามาก การแจกแจงอาจจะลู่เข้า (Converge) หรือเป็นเข้าหากการแจกแจงที่ง่ายกว่า หรือเป็นที่รู้จักกันดีที่สามารถใช้เป็นการแจกแจงโดยประมาณได้ เพื่อจะนั้น การประมาณการแจกแจงความน่าจะเป็นของตัวแปรสุ่มที่ขึ้นอยู่กับจำนวนเต็มจึงเป็นสิ่งที่น่าทำการศึกษา โดยมีจุดสนใจเพื่อให้ทราบถึงค่าของจำนวน

เต็มว่าความมีค่าเป็นเท่าใดจึงจะทำให้การประมาณการแจกแจงความน่าจะเป็นของตัวแปรสุ่มดังกล่าวมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ต่างๆ สำหรับการศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาการประมาณการแจกแจงไค-สแควร์ด้วยการแจกแจงปกติ เพื่อหาค่าระดับขั้นความเสรี (Degrees of freedom) V ที่น้อยสุดที่ควรใช้ในการประมาณการแจกแจงดังกล่าว

1. การแจกแจงไค-สแควร์

ถ้า X เป็นตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงปกติ ด้วยค่าเฉลี่ย μ และความแปรปรวน σ^2 จะได้ว่า $Z = \frac{X - \mu}{\sigma}$ จะมีการแจกแจงปกติมาตรฐาน หรือ $Z^2 = \left(\frac{X - \mu}{\sigma}\right)^2$ จะมีการแจกแจงไค-สแควร์ด้วยระดับขั้นความเสรี เท่ากับ 1

ถ้า $X_1, X_2, \dots, X_n$ เป็นตัวอย่างสุ่มขนาด n จะได้ว่า $Y = \sum_{i=1}^n \left(\frac{X_i - \mu}{\sigma}\right)^2$ มีการแจกแจงไค-สแควร์ด้วยระดับขั้นความเสรีเท่ากับ $V = n$

โดยที่ Y เป็นตัวแปรสุ่มต่อเนื่อง Y ที่มีการแจกแจงไค-สแควร์ด้วยระดับขั้นความเสรีเท่ากับ V ซึ่งใช้แทนด้วย $Y \sim \chi^2(V)$ โดยมีพารามิเตอร์ความหนาแน่น คือ $f(y) = \frac{1}{\Gamma(V/2)^{V/2}} y^{(V/2)-1} e^{-y/2}, 0 \leq y < \infty$

โดยที่ $V = 1, 2, 3, \dots$ และมีสมบัติดังต่อไปนี้ [1]

$$\text{พังก์ชันก่อกำเนิดโมเมนต์} \quad (1 - 2t)^{-v/2}, \quad t < \frac{1}{2}$$

ค่าเฉลี่ย ν

ความแปรปรวน 2ν

ฐานนิยม $\nu - 2$ เมื่อ $\nu \geq 2$

มัธยฐาน $\nu - \frac{2}{3}$

เป็นค่าประมาณเมื่อ ν มีค่ามาก

สัมประสิทธิ์ความเบี้ยว $2^{3/2} \nu^{-1/2}$

สัมประสิทธิ์ความโด่ง $3 + 12/\nu$

2. การแจกแจงปกติ

การแจกแจงปกติเป็นการแจกแจงของตัวแปรสุ่มต่อเนื่องที่มีความล้าคัญและใช้กันมาก เนื่องจากข้อมูลส่วนใหญ่มีการแจกแจงปกติหรือใกล้เคียงการแจกแจงปกติ

ตัวแปรสุ่มต่อเนื่อง X ที่มีการแจกแจงปกติ ด้วยพารามิเตอร์ μ และ σ^2 ซึ่งเขียนแทนด้วย $X \sim N(\mu, \sigma^2)$ โดยมีพังก์ชันความหนาแน่น คือ

$$f(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{x-\mu}{\sigma}\right)^2}, \quad -\infty < x < \infty$$

ซึ่ง $-\infty < \mu < \infty$ และ $0 < \sigma^2 < \infty$ และมีสมบัติดังต่อไปนี้ [1]

$$\text{พังก์ชันก่อกำเนิดโมเมนต์} \quad e^{\mu t + \frac{1}{2}\sigma^2 t^2}$$

ค่าเฉลี่ย μ

ความแปรปรวน σ^2

ฐานนิยม μ

มัธยฐาน μ

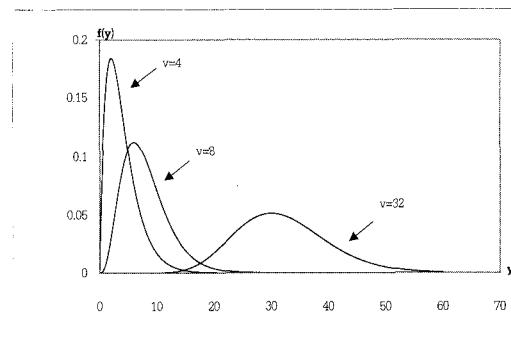
สัมประสิทธิ์ความเบี้ยว 0

สัมประสิทธิ์ความโด่ง 3

3. การประมาณการแจกแจงไค-สแควร์ด้วยการแจกแจงปกติ

การประมาณการแจกแจงไค-สแควร์ด้วยการแจก

แจงปกติ จะขึ้นอยู่กับระดับขั้นความเสี่ย ν ซึ่งเป็นค่าพารามิเตอร์ของการแจกแจงไค-สแควร์ก่อตัวคือ เมื่อ ν มีค่าเพิ่มขึ้น การแจกแจงไค-สแควร์จะมีลักษณะใกล้เคียงการแจกแจงปกติมากขึ้น ดังแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 พังก์ชันความหนาแน่นของการแจกแจงไค-สแควร์ด้วยระดับขั้นความเสี่ย ν เท่ากับ 4, 8 และ 32

4. การทดสอบการแจกแจงปกติของ Shapiro-Wilk

การทดสอบการแจกแจงปกติของ Shapiro-Wilk [2] มีสมมุตฐานที่ใช้ทดสอบ คือ

H_0 : ข้อมูลมีการแจกแจงปกติ

H_1 : ข้อมูลไม่มีการแจกแจงปกติ

และมีสถิติที่ใช้ทดสอบ ได้แก่

$$W = \frac{\left\{ \sum_{i=1}^k a_{n-i+1} (X_{n-i+1} - \bar{X}) \right\}^2}{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดตัวอย่าง

k คือ จำนวนเต็มที่เล็กที่สุดที่มากกว่า $n/2$

a_i คือ ค่าสัมประสิทธิ์ซึ่งเป็นจากตาราง Coefficient

{ a_{n-i+1} } for the W test for normality

X_i คือ ข้อมูลตัวอย่างที่เรียงลำดับ (Order sample)

การทดสอบนี่มีเกณฑ์การตัดสินใจคือ

จะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ถ้าค่าสถิติ W ที่คำนวณได้ น้อยกว่าค่าสถิติ W ที่เบิดจากตาราง Percentage points of the Shapiro-Wilk test ที่ขนาดตัวอย่างและระดับนัยสำคัญที่ต้องการ

5. การทดสอบสมมติฐานระดับนัยสำคัญที่กำหนด

ในการเปรียบเทียบระดับนัยสำคัญที่กำหนด (α) กับ ระดับนัยสำคัญที่ควรจะเป็น (α_0) ผู้ศึกษาจะทดสอบว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดจะมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ควรจะเป็น อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ดังนั้นสามารถเขียนสมมติฐานการทดสอบดังนี้

$$H_0 : \alpha \geq \alpha_0$$

$$H_1 : \alpha < \alpha_0$$

จะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 เมื่อ $\frac{\hat{\alpha} - \alpha_0}{\sqrt{\frac{\alpha_0(1-\alpha_0)}{M}}} \leq Z_{1-\alpha^*}$

หรือ $\hat{\alpha} \leq \alpha_0 + Z_{1-\alpha^*} \sqrt{\frac{\alpha_0(1-\alpha_0)}{M}}$

เมื่อ α คือ ระดับนัยสำคัญที่กำหนด

α_0 คือ ระดับนัยสำคัญที่ควรจะเป็น

ซึ่ง $\hat{\alpha} = \frac{\text{จำนวนครั้งที่หง�数ที่ใช้ müll ในการแจกแจงปกติ}}{10,000}$

α^* คือ ระดับนัยสำคัญของการทดสอบ ในที่นี่กำหนด เท่ากับ 0.05

M คือ จำนวนรอบของการทดลอง ในที่นี่เท่ากับ 10,000 รอบ

ตัวอย่างเช่น เมื่อระดับนัยสำคัญที่กำหนดเท่ากับ 0.01 จะได้ว่า จะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 เมื่อ

$$\hat{\alpha} \leq 0.01 + (-1.645) \sqrt{\frac{0.01(0.99)}{10,000}}$$

$$\hat{\alpha} \leq 0.0836$$

6. วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ต้องการหาค่าระดับนัยความเสี่ริ V ที่น้อยสุดที่ควรใช้ในการประมาณการแจกแจงไค-สแควร์ $\chi^2(V)$ ด้วยการแจกแจงปกติ $N(V, 2V)$ วิธีการศึกษามีดังนี้

6.1 กำหนดระดับนัยสำคัญที่ควรจะเป็น (α_0) คือ 0.01, 0.05 และ 0.10

6.2 สร้างข้อมูลที่มีการแจกแจงไค-สแควร์ ณ พารามิเตอร์ที่กำหนด โดยมีจำนวนเท่ากับ 30

6.3 ทดสอบการแจกแจงของข้อมูลที่สร้างขึ้นในข้อ 6.2 ด้วยการทดสอบการแจกแจงปกติของ Shapiro-Wilk

6.4 หาค่าประมาณของระดับนัยสำคัญที่กำหนด ($\hat{\alpha}$)

6.5 เปรียบเทียบระดับนัยสำคัญที่กำหนด (α) น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ควรจะเป็น (α_0) หรือไม่ โดยใช้การทดสอบสมมติฐานระดับนัยสำคัญที่กำหนด ณ ระดับนัยสำคัญของทดสอบ คือ 0.05

6.6 คัดเลือกค่าระดับนัยความเสี่ริ V ซึ่งเป็นพารามิเตอร์ของการแจกแจงไค-สแควร์ที่น้อยที่สุดที่ทำให้การประมาณมีความคลาดเคลื่อนอยู่ในระดับที่กำหนด กล่าวคือ

- ถ้าค่า $\alpha_0 = 0.01$ จะยอมรับค่าระดับนัยความเสี่ริ V ที่ใช้ในการประมาณค่าเมื่อค่า $\hat{\alpha} \leq 0.00836$

- ถ้าค่า $\alpha_0 = 0.05$ จะยอมรับค่าระดับนัยความเสี่ริ V ที่ใช้ในการประมาณค่าเมื่อค่า $\hat{\alpha} \leq 0.04641$

- ถ้าค่า $\alpha_0 = 0.10$ จะยอมรับค่าระดับนัยความเสี่ริ V ที่ใช้ในการประมาณค่าเมื่อค่า $\hat{\alpha} \leq 0.09507$

โดยจะกำหนดระดับนัยความเสี่ริ V ตามที่เป็นค่าน้อยๆ และเพิ่มน้ำหนักในกระบวนการทั้งเป็นไปตามเงื่อนไข

การศึกษาครั้งนี้ใช้เทคนิคการจำลองแบบอนติคาโรล (Monte Carlo simulation technique) ทำซ้ำ 10,000 รอบ ซึ่งโปรแกรมที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นด้วยภาษาฟอร์TRANเพลาเวอร์สเตชัน โดยใช้เครื่องมือโค้ดคอมพิวเตอร์

7. ผลการศึกษา

ถ้าระดับขั้นความเสี่ยง ν ของการแจกแจงไค-สแควร์มีค่ามากแล้ว สามารถประมาณค่าความไม่แน่นอนแบบไค-สแควร์ด้วยการแจกแจงปกติ โดยใช้พารามิเตอร์ $\mu = \nu$ และ $\sigma^2 = 2\nu$ ในการศึกษาจะเลือกระดับขั้นความเสี่ยง ν ที่มีค่าน้อย และเพิ่มขนาด ν จนกระทั่งทำให้ระดับนัยสำคัญที่กำหนด (α) น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ควรจะเป็น (α_0) อย่างมีนัยสำคัญ ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เพราะจะนั้น ระดับขั้นความเสี่ยง ν ที่แสดงในตารางจึงเป็นค่าน้อยที่สุดในการประมาณการแจกแจงดังกล่าว ดังนั้นถ้ากำหนดระดับขั้นความเสี่ยง ν มีขนาดใหญ่กว่าค่าน้อยที่สุดนี้ การแจกแจงไค-สแควร์จะใกล้เคียงการแจกแจงปกติมากขึ้น สามารถแสดงผลการศึกษาดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปผลระดับขั้นความเสี่ยง ν ที่ควรใช้ในการประมาณการแจกแจงไค-สแควร์ $\chi^2(\nu)$ ด้วยการแจกแจงปกติ $N(\nu, 2\nu)$ ณ $\alpha_0 = 0.01, 0.05$ และ 0.10

ระดับนัยสำคัญที่ควรจะเป็น α_0	ν มากกว่าหรือเท่ากับ
0.01	838
0.05	847
0.10	863
ค่าเฉลี่ย	849

สรุปผลการศึกษาดังนี้

- 1) จากผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับขั้นความเสี่ยง ν ทั้ง 3 ระดับนัยสำคัญที่ควรจะเป็น คือ 849
- 2) ในการประมาณการแจกแจงไค-สแควร์ $\chi^2(\nu)$ ด้วยการแจกแจงปกติ $N(\nu, 2\nu)$ จะให้ค่าความถูกต้องมากขึ้นเมื่อระดับขั้นความเสี่ยง ν มีค่ามาก แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าความไม่แน่นอนของ การแจกแจงไค-สแควร์ ค่าที่ถูกต้องและค่าประมาณ ณ ระดับขั้นความเสี่ยง $\nu = 10, 50$ และ 849

ν	$P(\chi^2(10) \leq \nu)$	
	ค่าที่ถูกต้อง	ค่าประมาณ
2	0.00366	0.03682
4	0.05265	0.08986
6	0.18474	0.18555
8	0.37116	0.32736
10	0.55951	0.50000
ν	$P(\chi^2(50) \leq \nu)$	
	ค่าที่ถูกต้อง	ค่าประมาณ
25	0.00119	0.00621
30	0.01116	0.02275
ν	$P(\chi^2(849) \leq \nu)$	
	ค่าที่ถูกต้อง	ค่าประมาณ
35	0.05318	0.06681
40	0.15677	0.15866
45	0.32621	0.30854
50	0.52660	0.50000

ν	$P(\chi^2(849) \leq \nu)$	
	ค่าที่ถูกต้อง	ค่าประมาณ
700	0.00006	0.00015
720	0.00050	0.00087
750	0.00645	0.00814
800	0.11574	0.11720
820	0.24330	0.24079
849	0.50645	0.50000

8. การประยุกต์ใช้ผลการศึกษา

ผลการศึกษาระดับขั้นความเสี่รี v ที่เหมาะสมสำหรับการประมาณการแจกแจงไค-สแควร์ด้วยการแจกแจงปกติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ดังนี้

8.1 การหาค่าความน่าจะเป็นของความแปรปรวนตัวอย่าง

ถ้า S^2 เป็นความแปรปรวนของตัวอย่างสุ่มขนาด n จากประชากรที่มีการแจกแจงปกติ และมีความแปรปรวน σ^2 จะได้

$$\text{ตัวแปรสุ่ม } \chi^2 = \frac{(n-1)S^2}{\sigma^2} \text{ มีการแจกแจงไค-สแควร์ ด้วย} \\ \text{ระดับขั้นความเสี่รี เท่ากับ } v = n-1 [3]$$

การหาค่าความน่าจะเป็นของความแปรปรวนตัวอย่าง จะอยู่ด้วยระดับดังนี้ สมมติว่าข้อมูลชุดหนึ่งมีการแจกแจงปกติ ด้วยความแปรปรวน σ^2 เท่ากับ 12.75 สุ่มตัวอย่างมาจำนวน 850 หน่วย พบร่วมความแปรปรวนตัวอย่าง S^2 เท่ากับ 10.00 ถ้าต้องการหาค่าความน่าจะเป็นที่ความแปรปรวนตัวอย่างจะมีค่ามากกว่า 13.00 หรือ $P(S^2 > 13.00)$ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$P(S^2 > 13.00) = P\left(\frac{(n-1)S^2}{\sigma^2} > \frac{(850-1)(13.00)}{12.75}\right) \\ = P(\chi^2(v) > 865.6471) \\ = 0.338145$$

เนื่องจากระดับขั้นความเสี่รี v มีค่ามาก สามารถนำการแจกแจงปกติมาประมาณการแจกแจงไค-สแควร์ ซึ่งประมาณค่าความน่าจะเป็นได้ดังนี้

$$P(\chi^2 > 865.6471) = P\left(\frac{\chi^2 - v}{\sqrt{2v}} > \frac{865.6471 - 849}{\sqrt{2(849)}}\right) \\ = P(Z > 0.40399) \\ = 0.367680$$

8.2 การประมาณค่าเบนช่วงของความแปรปรวนประชากร

ค่าประมาณแบบช่วงของ σ^2 ที่ระดับความเชื่อมั่น $(1-\alpha)100\%$ คือ

$$\frac{(n-1)S^2}{\chi_{\alpha/2,n-1}^2} < \sigma^2 < \frac{(n-1)S^2}{\chi_{1-\alpha/2,n-1}^2}$$

การประมาณค่าเบนช่วงของความแปรปรวนประชากรจะอยู่ด้วยระดับดังนี้ สมมติว่าข้อมูลชุดหนึ่งมีการแจกแจงปกติ สุ่มตัวอย่างมาจำนวน 850 หน่วย พบร่วมความแปรปรวนของตัวอย่าง S^2 เท่ากับ 10.00 ถ้าต้องการหาค่าประมาณแบบช่วงของ σ^2 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\frac{(850-1)(10.00)}{\chi_{0.025,849}^2} < \sigma^2 < \frac{(850-1)(10.00)}{\chi_{0.975,849}^2} \\ \frac{8,490}{931.6409} < \sigma^2 < \frac{8,490}{770.1468} \\ 9.1130 < \sigma^2 < 11.0239$$

เนื่องจากระดับขั้นความเสี่รี v มีค่ามาก สามารถนำการแจกแจงปกติมาประมาณการแจกแจงไค-สแควร์ ซึ่งประมาณได้ดังนี้

$$\text{เนื่องจาก } Z \approx \frac{\chi^2 - v}{\sqrt{2v}}$$

$$\text{หรือ } \chi^2 \approx Z\sqrt{2v} + v \\ \text{ดังนั้น } \chi_{\alpha/2,v}^2 \approx Z_{\alpha/2} \sqrt{2v} + v$$

$Z_{1-\alpha/2,v}^2 \approx Z_{1-\alpha/2} \sqrt{2v} + v$
จากข้างต้นค่าประมาณแบบช่วงของ σ^2 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยนำการแจกแจงปกติมาประมาณการแจกแจงไค-สแควร์ประมาณได้ดังนี้

$$\frac{(n-1)S^2}{Z_{\alpha/2} \sqrt{2v} + v} < \sigma^2 < \frac{(n-1)S^2}{Z_{1-\alpha/2} \sqrt{2v} + v} \\ \frac{(850-1)(10.00)}{1.96 \sqrt{2(849)} + 849} < \sigma^2 < \frac{(850-1)(10.00)}{-1.96 \sqrt{2(849)} + 849} \\ 9.1313 < \sigma^2 < 11.0513$$

9. บทสรุป

การประมาณการแจกแจงไค-สแควร์ด้วยการแจกแจงปกติจะให้ค่าใกล้เคียงค่าจริงมากขึ้น หรือค่าที่ถูกต้องมากขึ้น เมื่อระดับขั้นความเสี่รี v มีค่าอย่างน้อย 838 , 847 และ 863

เมื่อระดับนัยสำคัญที่ควรจะเป็นเท่ากับ 0.01, 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ผลที่ได้สามารถนำไปประยุกต์ใช้เมื่อสูงตัวอย่างขนาด 800 หน่วยขึ้นไป ในการหาค่าความน่าจะเป็นของความแปรปรวนตัวอย่าง และการประมาณค่าแบบท่วงของความแปรปรวนประชากร ในกรณีตัวอย่างมีขนาดใหญ่ทำให้ไม่สะดวกที่จะใช้ค่าจากตารางการแจกแจงโค-สแควร์ ซึ่งส่วนมากหนังสือสถิติทั่วไปมักแสดงระดับขั้นความเสี่ยง 1% แต่ 1 ถึง 100 เท่านั้น

- [2] Roumporn, R., A comparison on power of tests for normality among Chi-square, Shapiro-Wilk W Statistic and Shapiro-Francia W' Statistic., M.S. Thesis, Mahidol University, Bangkok. 156 p, 2000.
- [3] Dennis, D. W., William, M., and Richard. L. S., Mathematical Statistics with Applications., 6 ed., Duxbury., Pacific Grove, 853 p, 2002.

10. เอกสารอ้างอิง

- [1] Merran, E., Nicholas, H., and Brian P., Statistical Distributions., 3 ed., John Wiley and Sons, Inc., New York, 2000.